

SÄVSJÖ KOMMUN

Energi- och Klimatstrategi 2011-2020 Sävsjö Kommun

Strategin inkluderar

- Uppdaterad energiplan
- Energieffektiviseringsstrategi
- Strategi för uppfyllande av åtagande i borgmästaravtalet

Dokumentinformation:

- Titel:** Energi och Klimatstrategi 2011-2020, Sävsjö Kommun
- Sammanställt av:** Marianne Sandberg Controller i Sävsjö Kommun
- Ansvarig** Kristin Nilsson-Isaksson, utvecklingschef i Sävsjö Kommun,
- Utgivare** Sävsjö Kommun
Box 163
576 80 Sävsjö
Sverige – Sweden
- Med stöd från:** Energimyndighetens stöd för energieffektivisering (förordningen 2009:1533)
- Färdigställandestatus:** Grunddokument antogs av kommunfullmäktige 2012-12-17 § 131

Sammanfattning

Kommunorganisationen har en betydande roll i samhället att gå före och inspirera andra genom att sträva mot energieffektivisering och hållbara transportlösningar i sina egna verksamheter, men det krävs även ett aktivt arbete och samarbete med näringsliv och hushåll för att minska klimatpåverkan i kommunen som geografi.

Åtgärder som bedöms ge störst effekt:

I kommunen som organisation:

- en översyn och effektivisering av alla kommunens fastigheter är en stor och viktig åtgärd tillsammans med en översyn och förändring av de kommunala transporterna.

För kommunen som geografi:

- satsningar på miljövänliga transport- och kommunikationslösningar är av största betydelse där hänsyn bör tas vid all planering av samhällsbyggnad och infrastruktur.

Sävsjö kommun antog 2006 en klimatstrategi. Strategin syftade till att ge en överskådlig och samlad bild över Sävsjö kommuns bidrag till klimatpåverkan. Utsläppskällor av växthusgaser inventerades och en översiktlig analys av möjligheter att minska utsläppen formulerades i mål och åtgärder. Strategin var förankrad i Sävsjö kommuns energiplan 1998, översiktsplanen 2000 samt miljöprogrammet 1998. Strategin togs fram i samband med en ansökan för klimatinvesteringsprogrammet (KLIMP).

Sävsjö kommun är sedan 1998 medlem i SEkom, föreningen Sveriges ekokommuner.

Flera av de åtgärder som beskrivs i den tidigare klimatstrategin och i KLIMP-ansökan är nu genomförda. Några exempel på detta är Stockarydsterminalen (en terminal för omlastning av timmer från långtradare till järnväg), en biogasanläggning, en ny värmecentral i Vrigstad och ett ökat samarbete med Energicentrum A6 om energirådgivning mm.

En ny översiktsplan kommer att antas politiskt i april 2012.

I början av 2012 undertecknade Sävsjö kommun Borgmästaravtalet. Sävsjö kommun har också arbetat fram en ny Utvecklingsstrategi som skall gälla fram till 2020.

Mycket har gjorts men många nya utmaningar återstår i arbetet med att forma en hållbar framtid i Sävsjö kommun.

Det finns ett behov av en ny uppdaterad strategi som tar ett samlat grepp över de dokument som redan finns inom kommunen. Sävsjö har också sökt medel för fortsatt energieffektiviseringsarbete hos Energimyndigheten.

Denna strategi är ett grunddokument som kommer att förankras politiskt och i kommunens olika verksamheter. Mer detaljerade handlingsplaner kommer att arbetas fram. Strategin med handlingsplaner kommer att antas politiskt under senare delen av detta år.

Utkast på handlingsplanen redovisas i bilaga 1 och 2

Innehåll

Sammanfattning	3
1.Bakgrund	5
1.1 Syfte och förutsättningar	5
1.2 Växthuseffekten och klimatförändringarna	6
1.3 Lagen om kommunal energiplanering och förordningen om energieffektiviseringsstöd.	7
1.4 Sävsjö kommuns möjligheter att påverka	7
2.Inventering	8
2.1 Geografi och befolkning	9
2.2 Näringsliv	10
2.3 Nulägesanalys Sävsjö kommun som geografi	10
2.3.1 Energitillförsel och användning	10
2.3.2 Elanvändning	13
2.3.3 Växthusgaser, Sävsjö kommun som geografi.....	13
2.3.4 Bedömning och prioritering för kommunen som geografi ..	13
2.4 Nulägesanalys Sävsjö kommun, organisation	14
2.4.1 Energianvändningen i kommunorganisationens fastigheter	14
2.4.2 Transporter i kommunorganisationens verksamheter	15
2.4.3 Bedömning och prioritering för kommun som organisation....	16
3.Mål.....	17
3.1 Klimatmål i Sverige och världen	17
3.2 Regionala klimatmål.....	17
3.3 Lokala mål i Sävsjö kommun.....	19
3.4 Energi- och klimatstrategins koppling till mål i andra styrdokument	20
3.5 Beskrivning av kommunen organisationens övergripande mål/visioner för klimatarbetet	21
3.6 Beskrivning av mätbara mål som syftar till att nå de övergripande målen/visionerna	21
3.6.1 Effektmål, Sävsjö kommun, organisation (inkl. bolag)	22
3.6.2 Effektmål, Sävsjö kommun, geografiskt område.....	23
4.Handlingsplan.....	24
4.1 Åtgärder enligt förordningen	24
4.2 Information och genomförande	25
4.2.1 Internt i kommunorganisationen.....	25
4.2.2 Externt mot näringsliv och hushåll	25
5.Uppföljning.....	26

1 Bakgrund

1.1 Syfte och förutsättningar

Enligt lagen om kommunal energiplanering skall det i varje kommun finnas en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen. Via energimyndigheten kan medel för olika kommunala energieffektiviseringsåtgärder sökas. Det ställs då krav på att den kommunala energiplanen ska innehålla åtgärder för energieffektivisering och minskad klimatpåverkan.

Sävsjö kommun har sökt och beviljats Energimyndighetens energieffektiviseringsstöd för perioden 2011-04-11 – 2014-12-31. Strategin ska vara en energieffektiviseringsstrategi som innehåller en handlingsplan med övergripande mål för 2014 och 2020 för kommunen som organisation och som ger möjlighet att erhålla stöd för satsningar på energieffektivisering t o m 2014.

Sävsjö kommun har under 2012 även undertecknat "Borgmästaravtalet" som innebär att kommunen ska gå längre än EU:s mål när det gäller att minska koldioxidutsläppen fram till 2020. Därmed sätts även mål med tillhörande åtgärder i handlingsplan för kommunen som geografi och strategin med handlingsplan ska även uppfylla kommunens åtagande enligt Borgmästaravtalet.

Den negativa klimatpåverkan som utsläppen av växthusgaser ger upphov till i atmosfären påverkar såväl Sverige och Europa som hela vår planet. Energi- och klimatfrågan är därför med sin miljöpåverkan en av de största utmaningarna som världen och Sävsjö står inför. Sävsjö kommun måste i sitt arbete inspirera, uppmuntra och engagera företag och hushåll för att kommunen som geografi ska få en positiv framtidsutveckling ur ett klimatperspektiv. Det sätt som vi arbetar med energi- och klimatfrågor är därför av betydelse för en hållbar samhällsutveckling. Det finns en tydlig koppling till kommunikationer, sysselsättning och näringslivsutveckling. Åtgärderna i energi- och klimatstrategin syftar även till att nå de nationella, regionala och lokala miljömålen för begränsad klimatpåverkan och en god bebyggd miljö.

I arbetet med energieffektivisering för kommunen som organisation används 2010 som basår (jämförelseår) i den mån det är möjligt. För kommunen som geografi och arbetet med att uppfylla åtagande enligt Borgmästaravtalet används SCB-uppgifter från 1990 och 2008 som jämförelseår.

Genom att upprätta en energi- och klimatstrategi arbetar Sävsjö kommun för att nå de internationella, nationella och regionala klimatmålen.

1.2 Växthuseffekten och klimatförändringarna

Växthuseffekten innebär enkelt uttryckt att gaser i atmosfären håller kvar en del av den värme som utstrålas från jordytan. Denna s.k. naturliga växthuseffekt är en nödvändighet för livet på jorden, men idag förändrar människan atmosfärens kemi genom utsläpp av föroreningar. Därigenom förstärks växthuseffekten och klimatet påverkas på ett sätt som skiljer sig markant från de naturliga klimatvariationer som man kunnat följa bakåt i jordens historia.

Vattenånga och koldioxid är växthusgaser som finns naturligt i jordens atmosfär. Gaserna fångar upp utgående värmestrålning och reflekterar värme tillbaka mot jorden.

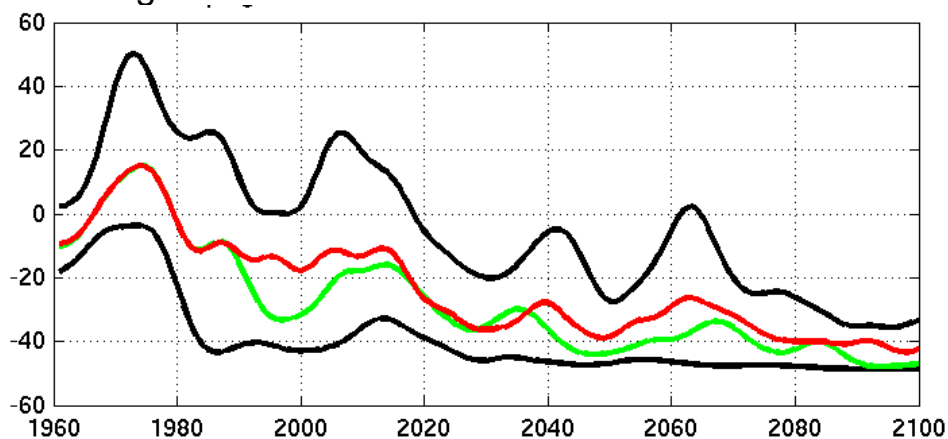
Det finns fler gaser i atmosfären och för att kunna jämföra gaser räknar man om bidraget från varje enskild gas till den mängd koldioxid (så kallade "koldioxidekvivalenter") som har samma inverkan på klimatet. Förbränningen av fossila bränslen (kol, olja och naturgas) ger upphov till koldioxid som står för 80 procent av växthusgaserna.

Halterna av flera växthusgaser ökar nu i atmosfären, främst på grund av vår förbränning av fossila bränslen. Ökade halter leder i sin tur till att växthuseffekten förstärks och ju mer växthusgaser i atmosfären – desto varmare blir det.

Klimat effekterna påverkar oss på olika sätt.

Diagrammet nedan avser Jönköpings län och klimat effekterna på snötäcket. Fler scenarier finns att läsa på SMHI:s hemsida om lokala effekter av klimatförändringarna.

Antal dagar med snötäcke

Beskrivning:

Diagrammet visar beräknad avvikelse för åren 1961-2100 jämfört med det beräknade medelvärdet för 1961-1990. Kurvorna visar löpande 10-årsmedelvärden från två scenarier, A2 (grön) och B2 (röd). De svarta linjerna beskriver variationen mellan enskilda år (beräknat från scenarierna).

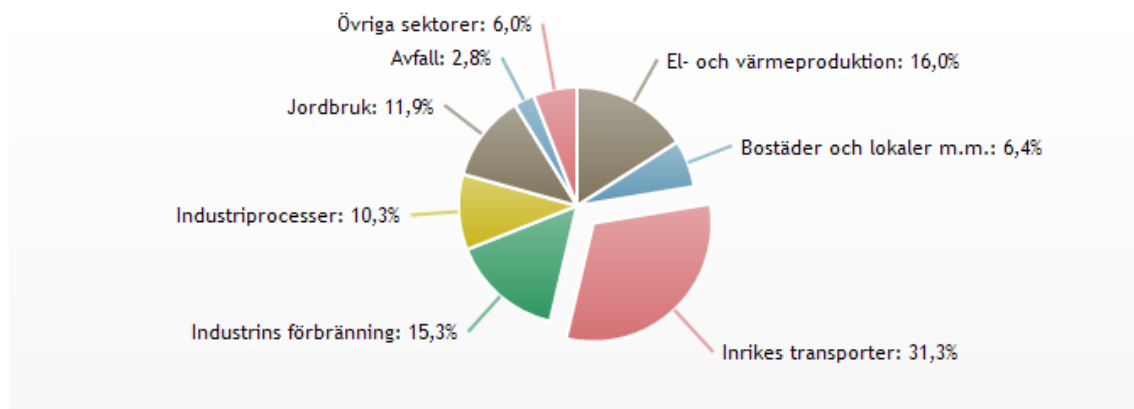
Modell: RCA3/ECHAM4

Källa. SMHI:s hemsida om lokala effekter av klimatförändringen för varje län. Diagrammet avser Jönköpings län och klimat effekterna på snötäcket.

Utsläpp av växthusgaser per sektor

Utsläppen av växthusgaser kommer från flera olika sektorer i samhället. Totalt i Sverige var det inrikes transporter som stod för den största delen år 2010. De stod för 31,3% av utsläppen.

Procent av koldioxidekvivalenter, 2010

Källa: Naturvårdsverket

* Inkluderar utsläpp från användning av lösningsmedel och andra produkter, raffinaderier, tillverkning av fasta bränslen, diffusa utsläpp och övrigt.

1.3 Lagen om kommunal energiplanering och förordningen om energieffektiviseringsstöd.

Enligt Lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska varje kommun ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Planen fastställs av kommunfullmäktige. En klimatstrategi kan med fördel innefatta en energiplan och därigenom uppfylla lagens syfte. Ett mål med energiplanering är bättre ekonomi i kommunen som en effekt av bl.a. energieffektiviseringsåtgärder.

Kommunorganisationen har ansökt och beviljats stöd till energieffektivisering enligt förordningen om statligt stöd till energieffektivisering i kommuner och landsting (2009:1533). En förutsättning för stödet är bl.a. att kommunorganisationen fastställer en strategi för energieffektivisering och aktivt arbeta för att genomföra strategin. Strategin ska innehålla mål för den energieffektivisering kommunen avser att uppnå till och med år 2014 och år 2020. Strategin ska även innehålla en handlingsplan för arbetet med energieffektivisering.

1.4 Sävsjö kommuns möjligheter att påverka

Kommunen har en viktig roll att spela inom energi- och klimatarbetet genom sitt ansvar för fysisk planering, energiplanering, tillsyn samt drift av tekniska anläggningar. Kommunen har samtidigt goda möjligheter att påverka utvecklingen genom sitt ansvar för information, utbildning och rådgivning.

Samhällsplanering spelar en viktig roll om vi ska nå energi- och klimatmålen och därmed minska klimatförändringen. Översikts- och detaljplaner utgör en viktig funktion vad gäller energianvändning t.ex.

gällande lokalisering av ny bebyggelse och hur den placeras i terrängen, vilka möjligheter för kollektivtrafik som skapas och vilka uppvärmningssystem som kan användas.

Transporter utgör en stor del av klimatpåverkande utsläpp i Sävsjö kommun. Kostnader spelar en avgörande roll vid val av bränslen och transportslag. Kommunen har en liten möjlighet att påverka lagstiftning, bränslepriser och skatter, några av de faktorer som styr vår bränsleanvändning och därmed också våra utsläpp av koldioxid. Kommunen kan dock i sina olika roller och nära kontakt med medborgare och näringsidkare arbeta för mer miljövänliga transporter samt utveckla andra effektiva styrmedel.

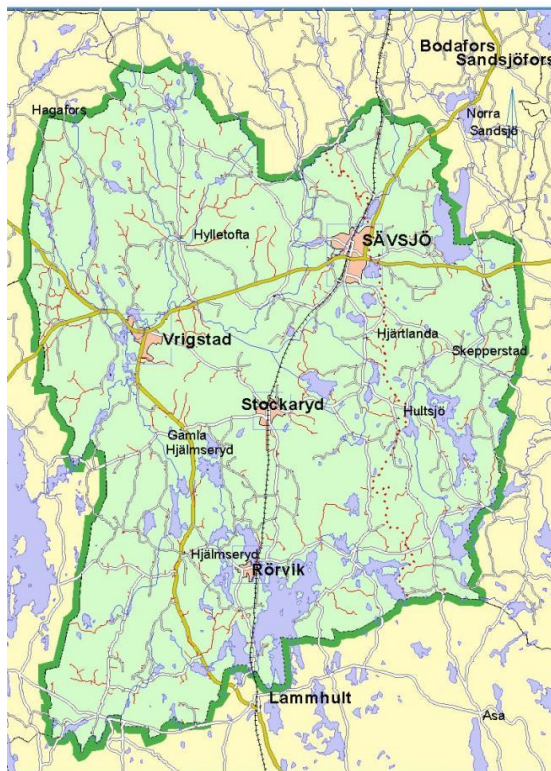
Genom att vara en förmedlare av kunskap och information kan kommunen kommunicera möjliga bidrag som medborgare och näringsliv kan söka från andra offentliga myndigheter. Kommunen kan använda miljöförvaltningens tillsyn mot verksamheter för att minska företagens klimatpåverkan. Detta kan ske genom att kontrollera att miljöbalken efterlevs och inom ramen för prövning ställa krav på låga utsläpp av växthusgaser samt genom en aktiv tillsynsutövning verka för minskade utsläpp.

Kommunen som organisation bidrar med en relativt stor del av kommunens totala utsläpp av växthusgaser. Genom att se över sin energiförbrukning, tjänsteresor, transporter samt inom ramen för upphandling ställa klimatkrav, kan egna verksamheter minska sin klimatpåverkan avsevärt. Slutligen spelar kommunen en viktig roll vid informationsspridning och fortbildning. Här är energirådgivaren en viktig resurs.

2. Inventering

2.1 Geografi och befolkning

Sävsjö kommun ligger i Jönköpings län och hade 10 871 invånare den 31 december år 2011.

Sävsjö växte upp kring järnvägen, södra stambanden som blev färdig 1864. Sävsjö blev stad år 1947. En bidragande faktor till Sävsjö utveckling var tillkomsten av Sävsjö sanatorium för svårt lungsjuka. Läget valdes för den friska högländsluften och närheten till natur skulle lindra besvären hos de sjuka. Sanatoriebyggnaden finns ännu kvar och används som konferenshotell. Den är idag norra Europas största träbyggnad.

Yta: 682,6 km² (733 km² inklusive sjöar)

Befolkningsstruktur: Knappt 16 personer per km²

Orter och befolkning: Sävsjö stad är den dominerande tätorten där ca 57 %, (eller ca 6200) av kommunens invånare bor. Det finns även mindre orter i kommunen, där de största är Vrigstad, Stockaryd och Rörvik.

Kommunikationer: Sävsjö kommuns läge invid södra stambanan gör järnvägen till en viktig kommunikationsväg för kommunen. Tätorten Sävsjö trafikeras av Intercitytåg mot Stockholm eller Malmö. Inom sju mils avstånd finns två flygplatser – Axamo Flygplats i Jönköping och Smaland Airport i Växjö. Busskollektivtrafiken sköts av Jönköpings länstrafik. Ute på landsbygden erbjuds anropsstyrd närtrafik som innebär att man ringer och bokar tid med en minibuss/bil om man åker inom kommunens gränser.

I januari 2012 invigdes de nya perrongerna i Stockaryd. Den nya dubbla perrongerna är ett stort steg på väg mot en tätare trafikering av stambanan både norrut och söderut. I januari 2012 har även kollektivtrafiken i Sävsjö tätort utökats genom en utökad busslinje som förbinder trafiken mellan vårdcentralen, Södra industriområdet och länsbussarna och länstågen.

När det gäller vägförbindelserna genom Sävsjö så passerar riksväg 30 Vrigstad i nord sydlig riktning. Väg 127 passerar Vrigstad och Sävsjö i väst-östlig riktning.

2.2 Näringsliv

Näringslivet i Sävsjö domineras av småindustrier samt skogs- och jordbruk. Träindustri med sågverk och hustillverkning är viktiga basnäringar. Det finns flera framgångsrika legotillverkare inom inrednings och möbelindustrin samt inom fönstertillverkning. Trots nedläggningar av slakteri, mejeri och tillverkning av Stureosten har kommunen en stabil livsmedelsindustri med olika tillverkare av mejeri - och charkprodukter. Metallindustrin är mycket varierande och här finns bland annat företag som är tillverkare av grävskopor, batterihuvar, inredningsdetaljer, byggreglar och hydraulik. Ett nytt företag är snusfabriken Skruf Snus som ägs av Imperial Tobacco Group, världens fjärde största tobaksföretag. I kommunen finns norra Europas största pulverlackerare av aluminium, Alackering AB. Många som bor i Sävsjö har arbete i intilliggande orter. Vetlanda och Nässjö är de orter som flest pendlar till för att arbeta. Hit pendlade 524 personer 2009 vilket motsvarar 37 % av alla som pendlade från kommunen.

De största pendelströmmarna in till Sävsjö kommun kommer också från dessa två orter. År 2009 var det tillsammans 444 personer vilket motsvarar knappt 54 % av de som pendlade in till Sävsjö.

2.3 Nulägesanalys Sävsjö kommun som geografi

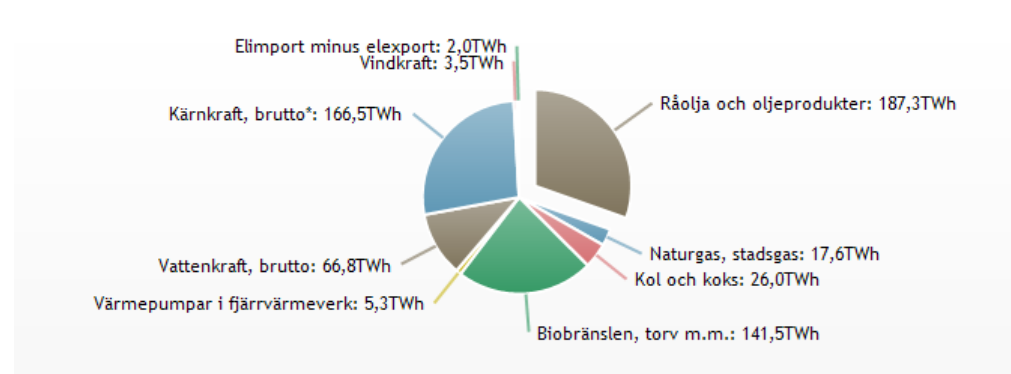
2.3.1 Energitillförsel och användning

Sveriges totala energitillförsel

Råolja och oljeprodukter samt kärnkraft är de största energislagen i den totala energitillförseln i Sverige.

Biobränslen, torv mm är den tredje största energislagen.

Fördelad på energislag*, 2010, TWh

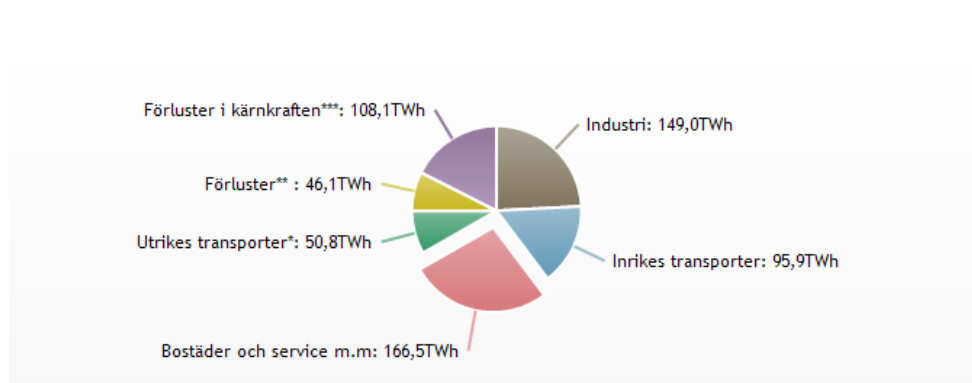
Källa: Energimyndigheten, *Energiläget 2011*

* Enligt den metod som används av FN/ECE för att beräkna tillförseln från kärnkraften (tar inte hänsyn till värmeförlusterna).

Sveriges totala energianvändning

Energi används för olika ändamål. När vi kör bil gör vi av med energi i form av bensin, diesel eller etanol. Vi är antingen uppkopplade i ett fjärrvärmenät, har en elpanna eller eldar med olja eller biomassa när vi värmer hus eller arbetslokaler. I industrin åtgår energi både såsom råvara då exempelvis stål tillverkas och för att driva hjälpprocesser, såsom pumpar, tryckluftskompressorer och belysning. Av Sveriges totala energianvändning står bostäder och service för den största delen följt av industrin.

Sektorsvis inklusive förluster, 2010, TWh

Källa: Energimyndigheten, Energiläget 2011

* Utrikes transporter samt användning för icke energiändamål

** Omvandlings- och distributionsförluster energislag förutom kärnkraft

*** Enligt den metod som används av FN/ECE för att beräkna tillförseln från kärnkraften.

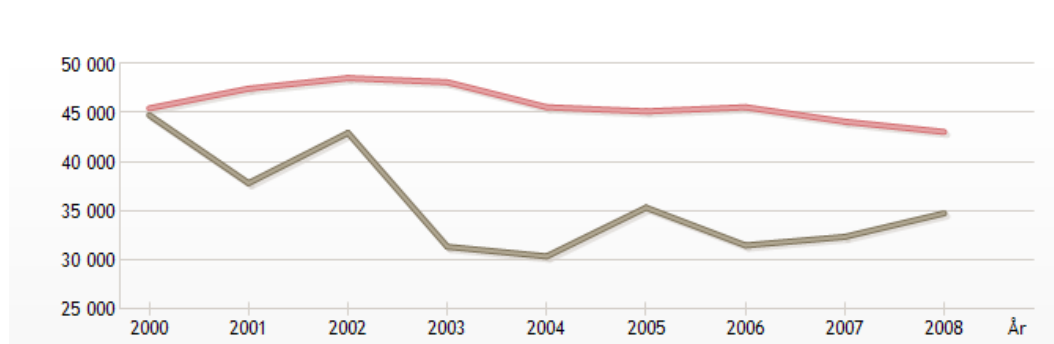
Tillförsel, distribution och användning av energi

Energi och miljö - Energianvändning

Totalt sett använder vi mer energi idag än för 30 år sedan. Men samtidigt har energiproduktionen förändrats. Beroendet av fossila bränslen har minskat kraftigt sedan 1970-talet. Utvecklingen av vår energianvändning över tiden skiljer sig åt mellan olika sektorer. Medan exempelvis transportsektorn har ökat energianvändningen syns en minskning i hushållens energianvändning. På den regionala nivån spelar givetvis sådana faktorer som industristruktur och klimat in.

I diagrammet nedan visas utvecklingen av energianvändningen för Sävsjö per invånare (den nedre linjen i brunt) och Sveriges medelutveckling (den röda linjen överst)

kWh/invånare

Källa: Källa: SCB

Not: Denna variabel kan uppvisa stora skillnader mellan kommuner/län samt mellan enskilda år. Detta beror till viss del på klassificeringsproblematik samt att man måste ta hänsyn till sekretessen vid insamling/publicering av data. Det är därför viktigt att direkta jämförelser mellan kommuner/län tolkas med viss försiktighet. Däremot fungerar den väl för att visa hur utvecklingen ser ut för kommuner/län över tid. Knivsta kommun finns från 2005. Statistik för Salem och Huddinge kommuner är uppskattningar för år 2007.

Statistiska Centralbyrån SCB tillhandahåller uppgifter om kommunal energistatistik. Det finns en del felaktigheter i uppgifterna och det är svårt att få fram korrekta uppgifter på grund av sekretessen. Där det varit möjligt har kommunorganisationen själv tagit fram vissa uppgifter.

Den senaste energibalansen för kommunen som geografi är gjord utifrån SCB-statistik från 2008 då alla uppgifter för 2009 ännu ej finns tillgängliga.

Totalt tillfördes Sävsjö kommun ca 393 GWh under år 2008 (371 GWh 2007) 22,3 % av energitillförseln är från förnyelsebara källor. (23% 2007)

År 2008 tillfördes 87,6 GWh från fossila bränslen (84 GWh 2007)

Bensin användningen har minskat sedan 1990, sedan 2004 är bensinen inblandad med ca 5 % etanol. Dieselanvändningen, å andra sidan, ökar kraftigt. Förbrukningen av eldningsolja har minskat kraftigt över åren. I Sävsjö finns ingen lokal vindkraft under redovisade år men el produceras lokalt via vattenkraft (500 MWh)

Sävsjö Energi AB är kommunens lokala energibolag. Sävsjö kommun äger hälften av bolaget, övrig andel ägs av Kalmar Energi AB.

Sävsjö Energi producerar och distribuerar fjärrvärme till ca 500 kunder i Sävsjö tätort och distribuerar också fjärrvärme till ett 60-tal kunder i Rörvik genom samarbetet med Eon. Leveranserna uppgick år 2008 till drygt 38 Gwh. Produktionen sker i huvudsak med biobränsle, (93% år 2008, 94% år 2010 och 97% år 2011)). Biobränslet består av flis, sågverksavfall och briketter vilket jämfört med oljeeldning minskar koldioxid med ca 10 000 ton per år.

Den slutliga energianvändningen är beräknad till strax under 379 GWh. Byggnader, anläggningar och industrier använde mest energi år 2008. De stod för knappt 70 % av den totala energianvändningen. Transporter stod för den andra delen. Transporternas andel har ökat sedan år 1990. Andelen förnyelsebara energikällor av slutliga energiförbrukning var 43,3 % 1998 (biobränsle) och 33,1% år 2008. Energiförbrukningen per invånare har ökat mellan åren 1990 och 2008. Det är transporterna som står för ökningen. Utsläpp av koldioxid per invånare från transporter var 1,92 ton 1990 och 2,78 ton 2008.

Sävsjö kommuns satsning på Stockarydsterminalen har ur miljöpåverkan från lastbilstransporter medverkat till ökade fordonstransporter lokalt inom området. Däremot ger terminalens arbete med att överföra gods från gummihjul till järnhjul en total positiv miljöpåverkan med minskade utsläpp. Lastbilstransporterna totalt blir mindre på våra vägar jämfört med om godset skulle transporterats motsvarande sträckor på landsväg.

2.3.2 Elanvändning

Sävsjö energis elnätsområde omfattar ca 3500 elkunder inom Sävsjö tätort och omgivande landsbygd.

Energiomsättningen varierar dels med industrikonjunkturen men också av väderleken vintertid. 2011 uppgick energiomsättningen för Sävsjö energis elnät till 67,2 GWh

Slutlig energiförbrukning av el i kommunen som geografi har ökat från 107,8 GWh 1990 till 118,7 GWh 2008. Av den totala tillförda elenergin produceras ca 500 Mwh av vattenkraft i kommunen.

2.3.3 Växthusgaser ,Sävsjö kommun som geografi

Den totala energianvändningen i Sävsjö kommun 2008 generade cirka 40 200 ton koldioxid för kategorierna byggnad, utrustning/anläggningar och industrier samt transporter under året vilket motsvarar 3,69 ton per invånare. Målet för Jönköpings län är år 2050 lägre än 1 ton per invånare och år. Av de 40 200 ton koldioxid kommer 30 300 från transporter vilket motsvarar 75%. Koldioxidutsläppen har totalt sett minskat sedan 1990 i Sävsjö men det har också antal invånare gjort. Trots detta så har koldioxidutsläppet per invånare minskat. 1990 var detta 3,72 ton per invånare. Dieselanvändningen har ökat dramatiskt, från 20 400 MWh 1990 till 67 800 MWh 2008. Bensin användningen har däremot minskat från 80 000 GWh till 58 600 GWh.

2.3.4 Bedömning och prioritering för kommunen som geografi

Utifrån nulägesanalysen för kommunen kan det konstateras att transporter och förbrukning av fordonsbränsle ligger bakom en mycket stor del av kommunens CO₂-utsläpp. För att nå klimatmål och åtagande enligt borgmästaravtalet är det nödvändigt att ta fram ambitiösa mål och konkreta åtgärder för att minska användning av fordonsbränsle i kommunen. Dessa åtgärder kommer ha hög prioritering i handlingsplanen. Även insatser för att påverka, uppmuntra och stimulera till energieffektivisering inom industri, övrigt näringsliv och hushåll är viktigt och kommer att finnas med i handlingsplanen.

Åtgärderna kommer att arbetas fram mer i detalj och bli mer konkreta under andra halvan av 2012.

De senaste åren har Sävsjö genomfört flera åtgärder tillsammans med andra aktörer i samhället. Vilka effekter detta får på miljön går ännu inte att se.

Stockarydsterminalen AB är ett samverkansprojekt mellan Sävsjö Kommun och Sävsjö Transport AB. Bolaget bildades 2008 och man bedriver terminalverksamhet i första hand för skogsråvaror och biobränslen. Syftet är bland annat att flytta transporter från bil till järnväg. Terminalen har på kort tid vuxit till Sveriges största terminal för skogsprodukter. Stockarydsterminalen medverkar till en positiv miljöpåverkan i hela södra Sverige.

Biogasanläggningen ska producera biogas för fordonsdrift på den lokala marknaden. I samband med anläggningen arbetar Sävsjö kommun för att införa en tankstation för fordonsbränsle av biogas. Biogasanläggningen är ett samverkansprojekt tillsammans med lokala lantbrukare och man räknar med att detta projekt kommer att leda till en minskning av koldioxiden med 9 225 ton per år.

Energirådgivning till kommunens medlemmar kan kommuninnevärdarna få genom Energicentrum A6. Rådgivningen är kostnadsfri för invånarna. Energicentrum A6 i Jönköping startade som ett samarbete mellan Jönköping, Habo, Mullsjö, Sävsjö och Vaggeryds kommuner. Syftet med samarbetet är att verka för en effektivare användning av energin och för att öka användningen av förnybara energikällor.

2.4 Nulägesanalys Sävsjö kommunorganisation

Sävsjö kommunorganisation hade 1000 tillsvidareanställda den sista december 2011. I kommunorganisationen finns också ett antal kommunala bolag. AB Industribyggnader tillhandahåller lokaler för industriföretag och för tjänsteföretag, Sävvebo AB är kommunens bostadsföretag med drygt 400 lägenheter och Savman AB är kommunens bredbandsbolag. Dessa tre bolag ägs till 100 % av Sävsjö Kommun. Sävvebo AB ansvarar för en stor del av bostadsförsörjningen när det gäller lägenheter i kommunen och tillhandahåller även en del lokaler för handel och servicenäringar som vill etablera sig i kommunen. Sävsjö kommun är också delägare i energibolaget Sävsjö Energi AB, Sävsjö Näringsliv AB, Sävsjö Skyttcenter ekonomisk förening och Stockarydsterminalen AB.

2.4.1 Energianvändningen i kommunorganisationens fastigheter

Kommunorganisationen äger ett antal olika fastigheter inom barn- och utbildningsverksamhet, vård- och omsorg, kultur och fritidsanläggningar samt för andra kommunala verksamheter. AB Industribyggnader äger industrifastigheter och lokaler Sävvebo AB äger hyresbostäder och lokaler.

Sävsjö kommunorganisation hade 2010 ca 73 463 m² A-temp lokaler (exkl. ABSI) och tillsammans med Sävvebo AB ca 35 807 m² bostäder. År 2010 användes ca 18 785 MWh energi i de kommunala lokalerna och 6525 MWh i det kommunala bostadsbolaget. Fördelningen mellan energikällor ses i tabell nedan.

Energikälla (MWh)	Bostäder	Lokaler	Totalt
Olja	745	2140	2885
Biobränsle		1045,8	1045,8
Fjärrvärme	4827	7798,6	12625,6
El	953	7498	8451
Naturgas		302,3	302,3
Summa 2010	6525	18784,7	25309,7

Energikällorna för industribyggnader och fjärrvärme är inte med i ovanstående tabell. Dessa kommer att tillföras.

Den totala energianvändningen i kommunorganisationen på ca 25,3 GWh (exklusive industribyggnader) är stor och motsvarande energikostnader på ca 28 Mkr. Satsningar på effektivisering är viktiga och värdefulla.

Bränslemixen i fjärrvärmeproduktionen var 2010, 94 % biobränsle och 6 % fossilt bränsle. Sävsjö Energi AB är fjärrvärmeleverantör i Sävsjö kommun.

Elförsörjningen har blivit betydligt bättre då elbolagen har satsat på markförläggning av sina nät. Genom ökad användning av biobränsle och annan förnybar energi tillsammans med energieffektivisering ska en effektiv, uthållig och säker energiförsörjning tillgodoses.

I utvärderingsmodellen för senaste upphandlingen står att Sävsjö kommun ska köpa finansiella miljövärden från Eon för 0,7 öre / kWh för 10% av volymen.

Inom tre år ska kommunens oljebaserade uppvärmning inklusive kommunala bolagens fastigheter har fasats ut.

Vindkraftsprojekt ska prioriteras.

2.4.2 Transporter i kommunorganisationens verksamheter

Under 2010 körde Sävsjö kommun ca 109 000 mil med personbilar inklusive lätta lastbilar (se tabell) vilket motsvarar ca 109 mil per kommunanställd. Utöver det finns det ett antal lastbilar, traktorer och andra arbetsfordon i verksamheten.

2010 hade Sävsjö kommun 52 personbilar inklusive lätta lastbilar varav 14 var klassade som miljöfordon. Detta motsvarar 26,9%.

Fördelningen mellan personbilar och lätta lastbilar är följande:

32 personbilar varav 12 klassificerades som miljöbilar (37,5%)

20 lätta lastbilar varav 2 klassade som miljöbilar (10%)

Personbilstrafik (mil)

Leasingbilar	4260
Kommunägda bilar	96500
Egen bil i tjänst	8674
Summa 2010	109434

Drivmedelsförbrukningen i de kommunala transporterna uppgick 2010 till 80,7 m³ varav 31,2% utgjordes av diesel (se tabell nedan). Arbetet pågår med att förnya fordonspark och öka andelen förnybara bränslen.

Drivmedel	(m3)	bilar(%)
Bensin	42,7	68,8%
Diesel	25,2	21,9%
Etanol	12,8	9,4 %
Summa 2010	80,7	100%

Från den 1 januari 2012 ansvarar Landstinget i Jönköpings län ensamt för finansieringen av verksamheten. Jönköpings Länstrafik har vid samma tidpunkt blivit en förvaltning inom Landstinget. I dagsläget har man arbetat fram ett regionalt trafikförsörjningsprogram för Jönköpings län som nu är ute på remiss i länets kommuner.

Transporterna och fossilbränsleanvändningen kopplade till dessa är en viktig fråga inför kommunens framtid och dess möjligheter att leva upp till klimatmål och lägre CO₂-utsläpp. Arbete pågår för att öka medvetenheten i kommunala transportverksamheter.

Enligt den nu föreslagna översiktsplanen ska Sävsjö kommuns fordonspark drivas på gas, där så är möjligt samtidigt som kommunen ska verka för alternativa drivmedel generellt.

I upphandlingspolicyn vid leasing och anskaffning av fordon för Sävsjö kommun står följande:

”Fordon som anskaffas ska motsvara Vägverkets definition av miljöbil/fordon enligt Förordning (2004:1364) och kriterier fastställda av Svenska Miljöstyrningsrådet. Undantaget är minibussar och lätta transportfordon när sådana inte finns tillgängliga eller uppfyller de krav som förvaltningen ställer på fordonet. Fordon som kan köras på icke-fossila bränslen skall väljas i första hand när så är möjligt.”

2.4.3 Bedömning och prioritering för kommunen som organisation

Delar av kommunorganisationen har en relativt stor fordonsflotta och därför har åtgärder inom transportsidan hög prioritet i handlingsplanen. Det handlar om att sänka ålder på fordonsparken samtidigt som ambitionen är att öka andelen miljöfordon och andelen miljövänliga bränslen i bränslemixen. Givetvis ingår genomgång av resepolicy för kommunanställda och möjliga lösningar för bilpooler samt fortsatt arbete med sparsam körning också i åtgärder på transportsidan.

En ny gång - och cykelplan kommer att antas politiskt senare i vår. Syftet är att möjliggöra för fler att välja cykel som alternativ och på så sätt minska biltrafiken i kommunen.

Ett annat viktigt område som är prioriterat i handlingsplanen för kommunorganisationen är energiprestanda i kommunala fastigheter. Det är av vikt att gå igenom befintliga fastigheter för att se vad som kan göras i form av effektivisering, men också prioritera hög energiprestanda vid om- och nybyggnad av kommunala fastigheter samt att försöka se vilka förutsättningar som finns för att nyttja förnybar energi som energikälla.

Ett tredje område med hög prioritet är att arbeta med energi- och miljökriterier på ett rutinmässigt sätt vid kommunala upphandlingar och för produkter där det är lämpligt (bl.a. höga drift och underhållskostnader) utvärdera efter livscykelkostnader.

Handlingsplanerna kommer även att innehålla små, enkla åtgärder som tillsammans kan ge stora effekter. Åtgärder som t ex släckt belysning och avstängning av elektriska apparater.

3 Mål

3.1 Klimatmål i Sverige och världen

Det svenska klimatarbetet bedrivs på flera nivåer. På global nivå finns Kyotoprotokollet som är en internationell överenskommelse, slutet 1997 i Kyoto i Japan, därav namnet. Avtalet, som trädde i kraft 2005, har som mål att de årliga globala utsläppen av växthusgaser ska minska med minst 5,0 procent från året 1990 till perioden 2008-2012. Världens stater misslyckades med att träffa ett nytt internationellt klimatavtal i Köpenhamn hösten 2009.

I januari 2008 överlämnade EU-kommissionen ett förslag, "energi- och klimatpaketet", med följande mål:

- 20 procent lägre utsläpp av växthusgaser till 2020
- 20 procent ökad energieffektivitet
- 20 procent andel förnybar energi
I detta mål ingår att andelen biodrivmedel skall vara 10 procent av trafikens energianvändning.

På nationell nivå har regeringen i Sverige, våren 2009, presenterat propositionen "En sammanhållen klimat- och energipolitik". I propositionen anges följande mål för klimat- och energipolitiken till år 2020:

- 40 procent minskning av klimatutsläppen.
- Minst 50 procent förnybar energi.
- 20 procent effektivare energianvändning.
- Minst 10 procent förnybar energi i transportsektorn.

Det 40 procentiga klimatmålet gäller jämfört med 1990 och avser den icke handlande sektorn, det vill säga de sektorer som inte ingår EU:s utsläppshandelssystem. Utsläppsmålet gäller därmed t.ex. transporter, bostäder, avfallsanläggningar, jord- och skogsbruk, vattenbruk samt delar av industrin. För de verksamheter som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter bestäms minskningen av utsläppen gemensamt på EU-nivån inom ramen för handelssystemets regler.

3.2 Regionala klimatmål

Länsstyrelsen i Jönköpings län har tagit fram ett förslag till regional Klimat - och energistrategi inom ramen för ett regeringsuppdrag. Man har även tagit fram ett förslag på nya klimatmål i Jönköpings län. Visionen innebär att Jönköpings län till år 2050 ska vara ett plusenergilän vilket betyder minskat energibehov och att den förnybara energin ger ett överskott. År 2020 ska Jönköpings län vara det klimatsmarta länet.

För att nå fram har man formulerat 8 övergripande mål och 13 etappmål.

De övergripande målen är:

- År 2050 är energianvändningen i Jönköpings län mindre än 8000 GWh.
- År 2050 producerar vi i Jönköpings län minst 9 000 GWh förnybar energi.
- År 2050 är utsläppen av koldioxid lägre än 1 ton per år och invånare. Målet avser endast koldioxid och inte övriga växthusgaser.

- År 2020 har arbete med minskad klimatpåverkan och energiplanering en central och framskjuten position i kommunernas och näringslivets strategiska arbete –en utveckling som inletts sedan flera år tillbaka genom arbetet med egna klimat - och energistrategier.
- År 2020 har vi ett väletablerat regionalt energikontor som samordnar och leder olika energiprojekt, stödjer ny miljöteknik och stimulerar tillkomsten av nya energitjänster som säljs till övriga Sverige och till hela världen.
- År 2020 bedriver alla stora, medelstora och små företag ett systematiskt energieffektiviseringsarbete som en följd av de goda exempel som inletts redan i början av seklet samt ökande energipriser.
- År 2020 byggs och planeras det för ny spårbunden kollektivtrafik i starka pendelstråk. Nya och snabba regionaltåg, spårvagnar eller spårbilar trafikerar spåren.
- År 2020 finns attraktiva cykelvägar till och från skolor, arbetsplatser, fritidsanläggningar och butiker i länets alla tätorter.

Etappmålen är:

Utsläpp av växthusgaser

- År 2020 ska utsläppen av växthusgaser i Jönköpings län vara 30% lägre än 1990 inom verksamheter om som inte omfattas av systemet för handel med utsläppsrätter.

Energianvändning

- År 2020 ska energianvändningen i Jönköpings län vara 30% effektivare än år 2008 och vara högst 11 000 GWh.
- År 2020 byggs alla nya villor och flerfamiljshus med lösningar som ger låg energianvändning - en höjning från 80% år 2015.

Förnybar el

- År 2020 finns det solcells- och vindkraftsanläggningar som tillsammans med el från kraftvärme gör att Jönköpings län till minst 50% är självförsörjande på el.
- År 2020 har nästan alla tätorter utbyggd fjärrvärme eller närvärme med enbart förnybar energi.
- År 2020 är all energi för uppvärmning av bostäder och lokaler fossilbränslefri.

Transporter

- År 2030 ska Jönköpings län ha en fordonspark som är oberoende av fossila bränslen.
- År 2020 drivs majoriteten av alla nya bilar och kollektivtrafiken med fossilfria drivmedel.
- År 2020 finns i länet både stora och små biogasanläggningar, tankställen för biogas och elenergi i varje kommun.
- År 2015 har andelen resor som sker med kollektivtrafik eller cykel ökat med 15% och till år 2020 med 20% jämfört med år 2002 genom att samhällets aktörer (kommun, stat, länstrafik, arbetsgivare) tillhandahåller och främjar attraktiva alternativ som är tillgängliga för alla.
- År 2015 ska koldioxidutsläppen från transportsektorn i Jönköpings län vara minst 10 % lägre än år 2020.

Avfall

- År 2015 ska mängden hushållsavfall per person inte längre öka, och år 2020 ska mängden hushållsavfall ha minskat till samma nivå som riksgenomsnittet år 2002, dvs högst 374 kg per person. Hushållsavfall från verksamheter ingår inte.

Klimatanpassning

- År 2015 har alla kommuner identifierat och analyserat riskerna för översvämningar, ras, skred och erosion, beaktat riskerna i den fysiska planeringen samt tagit fram förslag på åtgärder för anpassning av befintlig bebyggd miljö för ett ändrat klimat.

För att långsiktigt samverka inom dessa frågor har det bildats ett regionalt klimatråd med politiska företrädare från kommuner, landsting, regionförbund, statliga myndigheter och andra samverkansparter. Klimatrådet organiserar samarbetet och gör en årlig prioritering av de gemensamma åtgärder som ska utföras.

3.3 Lokala mål i Sävsjö kommun

Följande politiskt antagna dokument i Sävsjö kommun ligger till grund för de lokala miljömålen:

- Miljöprogram för Sävsjö Kommun antaget i kommunfullmäktige i oktober 1998 (se bilaga nr 3)
- Energiplan antagen år 1998
- Trafikpolicy för Sävsjö kommun antagen av kommunfullmäktige 2001-03-19 §19
- Klimatstrategi för Sävsjö Kommun antagen 2006
- Utvecklingsstrategi för Sävsjö Kommun antagen i kommunfullmäktige november 2011.
- Undertecknande av Borgmästaravtalet, januari 2012
- Översiktsplan 2012, kommer att antas i kommunfullmäktige april 2012

Till grund för de lokala miljömålen ligger också de nationella klimatmålen och Jönköpings läns regionala klimatmål.

I klimatstrategin som antogs av Sävsjö kommun 2006 formulerades mål och åtgärder. Målsättningarna enligt den antagna klimatstrategin och som också återfinns i översiktsplanen är följande:

- Sävsjö kommun ska ta ett lokalt ansvar för de nationella och regionala målsättningarna inom energi och miljöområdet.
- Sävsjö kommun ska stimulera lokal produktion av förnybar energi.
- Sävsjö kommun ska främja omställningen till ett ekologiskt anpassat energisystem och en långsiktig hållbar utveckling. Kommunen skall därmed aktivt arbeta för hushållning med energi samt prioritera utnyttjandet av inhemska och förnyelsebara energikällor.
- Sävsjö kommuns energiförsörjning skall vara säker, ekonomisk samt hälso- och miljövänlig.
- Sävsjö kommun skall främja och stimulera ny miljöanpassad produktion av elkraft genom vindkraft, vattenkraft, solceller och biobränslebaserad kraftvärmeproduktion.

Strategin för detta beskrivs i översiktsplanen på följande sätt:

- Genom ökad användning av biobränsle och annan förnybar energi, tillsammans med energieffektivisering, ska en effektiv, uthållig och säker energiförsörjning tillgodoseas.
- Oljebaserad uppvärmning av kommunens fastigheter, inklusive kommunala bolags fastigheter ska vara helt utfasad inom tre år.

- Sävsjö kommuns fordonspark ska drivas på gas, där så är möjligt, samtidigt som kommunen ska verka för alternativa drivmedel rent generellt.
- Vindkraftverksprojekt ska prioriteras.
- Sävsjö kommun ska verka för att låg- och mellan spänningsnätet i kommunen markförläggs till 100%

3.4 Energi- och klimatstrategins koppling till mål i andra styrdokument

Sävsjö kommun antog 2011 en ny utvecklingsstrategi för en långsiktig hållbar utveckling i Sävsjö kommun. De mål som är kopplade till klimat- och ett grönt samhälle beskrivs närmare i kapitel 3.5.

Sävsjö kommun har också arbetat fram en ny översiktsplan som kommer att antas i kommunfullmäktige i april 2012. Översiktsplanen består av två delar. Den ena delen omfattar kommunens yta och skall tjäna som underlag för framtida beslut om vattenanvändning mm samt förslag på vilka strategier och målsättningar kommunen har kring dessa frågor. Den andra delen består av en "projektkatalog" med ett antal olika idéer. Förutom de redan beskrivna målsättningarna och strategin för detta (se ovan i kapitel 3.3) kan man läsa följande i översiktsplanen:

I avsnittet om bebyggelse står följande:

"Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och energi och andra naturresurser främjas".

Under avsnittet om Närings- jordbruk beskrivs satsningen på den nu uppförda Biogasanläggningen.

Under trafikavsnittet hänvisar man till Sävsjö kommuns miljöpolicy och skriver bland annat att " Sävsjö kommun skall aktivt medverka till att uppnå en miljövänligare, säkrare och trivsammare trafikföring" och "Sävsjö kommun skall tillse att gällande miljö kvalitetsnormer efterlevs.

För det kollektiva resandet så är strategin den att busstrafiken kompletterar tågtrafiken och skall anpassas för övergångar till tågtrafiken. Ett system med snabba transporter med buss kan etableras om pendelparkeringar och system med gång- och cykelvägar utvecklas. Kollektivtrafiken bör utvecklas både vad gäller målpunkter, turer och turtäthet.

Sammantaget har översiktsplanen tagit hänsyn till flera ambitiösa mål ur miljösynpunkt och man konstaterar också att målen är en utmaning att åstadkomma.

I september 2010 (2010-09-20 § 75) antog kommunfullmäktige i Sävsjö kommun en ny upphandlingspolicy. Tidigare finns också en upphandlingspolicy vid leasing och anskaffning av fordon (Ks § 123 2009-09-08)

I upphandlingspolicyn går att läsa följande:

"Kommunen ska påverka hälsa och miljö på ett positivt sätt genom att när det är relevant, ställa miljökrav i sina upphandlingar. I möjligaste mån ska kommunen även använda sig av Miljöstyrningsrådets (MSR) kriterier som stöd i sina upphandlingar."

I trafikpolicyn kan man läsa:

" Sävsjö kommuns mål på lång sikt är att minska bilanvändningen, öka kollektivtrafiken, öka resandet på järnväg, öka cykelanvändningen, överföra godstransporter från väg till järnväg och att kommunal fordon till övervägande del skall drivas med icke fossila bränslen"

3.5 Beskrivning av kommunorganisationens övergripande mål/visioner för klimatarbetet

Kommunfullmäktige i Sävsjö Kommun antog i november 2011(KF§127) en ny vision "Utvecklingsstrategi (US) för Sävsjö Kommun 2011-2015, med sikte på 2020" för att skapa ökad tillväxt och långsiktigt hållbar utveckling i Sävsjö kommun.

Visionen lyder:

"Sävsjö kommun växer genom att vi tillsammans skapar en av Sveriges mest trygga, attraktiva och gröna livsmiljöer för människor och företag."

För att skapa tillväxt och hållbar utveckling på människors villkor är det av vikt att både de ekonomiska, social, ekologiska och kulturella delarna hänger samman.

I Utvecklingsstrategin (US:en) beskrivs vilka satsningar som genomförts för att bättra på miljön och hur man vill arbeta framåt i strävan mot ett mer hållbart samhälle.

- En satsning på Stockarydsterminalen har och kommer att innebära ett stort kliv på vägen mot ett mer ekologiskt och hållbart samhälle
- Biogasanläggning och därtill en tankstation ska byggas
- Arbetet med regionala miljömål skall prioriteras
- Sävsjö ska aktivt verka för ökat utnyttjande av förnyelsebara energikällor och för fortsatt utbyggnad av fjärrvärme och vindkraft.
- Sävsjö ska sträva efter att minska såväl energi- och resursförbrukning som avfall och utsläpp till mark, atmosfär och vatten.
- Den lagstadgade energiplanen och översiktsplanen ska revideras minst en gång varje mandatperiod.
- Sävsjö ska skydda kommunens sjöar och grundvattenförekomster.
- En strategisk plan för hur alla tätorter ska ha tillgång till gott dricksvatten av hög kvalitet ska arbetas fram.
- Regelbundna informationsinsatser om källsortering och återvinning ska genomföras.
- En utredning om hur vi kan bli ännu mer miljövänlig kommun ska genomföras.
- Sävsjö ska skapa ett samhälle med grön teknologi.

3.6 Beskrivning av mätbara mål som syftar till att nå de övergripande målen/visionerna

Två mätbara mål inom miljöområdet finns med i Sävsjö Kommuns utvecklingsstrategi (Usen) som antogs av kommunfullmäktige i november 2011.

- Sävsjö ska vara rankad bättre än 50.e plats i Miljöaktuellt kommunranking
- I Sveriges Kommuner och Landstings (SKL:s undersökning Insikt) ska kommunen vara bättre än genomsnittet i jämförande kommuner.

Till detta kommer ett antal effektmått och aktivitetsmått som syftar till att nå de övergripande målen / visionerna.

Effektmålen beskrivs nedan under rubriken 3.6.1 och aktivitetsmått kommer att arbetas fram i samband med framtagandet av handlingsplaner inom de olika åtgärdsområdena (se bilaga ett och två) Sävsjö kommun är sedan 1998 medlem i Föreningen Sveriges Ekokommuner / Sekom. Föreningen har beslutat om 12 stycken nyckeltal i syfte att följa utvecklingen inom ekokommunerna och få indikationer på om utvecklingen går mot ett hållbart samhälle. Nyckeltalen är valda för att inte innebära ett stort merarbete och de ska vara intressanta för flertalet kommuner. De ska också vara påverkbara genom ett aktivt kommunalt arbete. Talen är uppdelade i dels kommunen som geografiskt område och dels som organisation. Dessa nyckeltal kommer att uppdateras.

3.6.1 Effektmål, Sävsjö kommun, organisation (inkl. bolag)

Dessa effektmål kan komma att revideras efter att denna strategi har förankrats ute i verksamheterna och behandlats politiskt. De reviderade effektmålen kommer att redovisas i samband med nästa inrapportering till energimyndigheten 2013-03-31.

Mål till 20 14	(%)	(MWh)	Kommentar
Ökad energieffektivitet	10	2530	Minskad förbrukning (el, värme)
Andel förnyelsebara fordonsbränslen	20		
Andel miljöfordon	30		Motsvarar två bilar
Minskad elenergiförbrukning	10	845	
Minskad energiförbrukning i fastigheter	10	1426	(el och värme per yta)
Minskad energiförbrukning i transporter	10	14	
Produktion av förnyelsebara fordonsbränslen	50		Exempelvis biogas

Mål till 2020	(%)	(MWh)	Kommentar
Ökad energieffektivitet	20	5062	Minskad förbrukning (el, värme)
Andel förnyelsebara fordonsbränslen	70		
Andel miljöfordon	70		Motsvarar 22 bilar
Minskad elenergiförbrukning	20	1690	
Minskad energiförbrukning i fastigheter	25	2853	(el och värme per yta)

Minskad energiförbrukning i transporter	20	50	
Produktion av förnyelsebara fordonsbränslen	50		Exempelvis biogas
Andel av total energi-omvandling från förnybart ursprung	70		

Kommunorganisationens mål till 2030 och för kommande generationer:

Användningen av fossila bränslen har upphört 2030 både vad gäller direkt användning och för uppvärmning av lokaler.

År 2030 följer mängden förnybar energiproduktion nivån förde mål som är satta för den totala energianvändningen i Jönköpings län

År 2040 är kommunen som organisation en nollenergikommun och år 2050 en plusenergikommun (omvandlingen produktion) till förnybar energi överstiger den totala energiomvandlingen (användningen) i kommunen)

3.6.2 Effektmål, Sävsjö kommun, geografiskt område

Då kommunen som geografi ej ingår i ordinarie delen som ska rapporteras i energieffektiviseringsstrategin är ej procentuella mål angivna i MWh än, men denna kvantifiering görs under 2012 års revidering)

Mål till 2014	(%)	(MWh)	Kommentar
Ökad energieffektivitet	10		Minskad förbrukning (el, värme)
Andel förnyelsebara fordonsbränslen	10		
Minskad energiförbrukning i transporter	10		
Tankställen med förnybart fordonsbränsle	-		Om det blir möjligt att bygga en ny tankstation kopplat till Biogasanläggningen minst 1
Laddstationer för elfordon			Se ovan
Biodrivmedelsbaserad kollektivtrafik	100		länstrafiken
Biodrivmedelsbaserad interkommunal godstrafik	10		

Mål till 2020	(%)	(MWh)	Kommentar
Ökad energieffektivitet	20		Minskad förbrukning (el, värme)

Andel förnyelsebara fordonsbränslen	30		
Minskad energiförbrukning i transporter	20		
Tankställen med förnybart fordonsbränsle	-		Om det blir möjligt att bygga en ny tankstation kopplat till Biogasanläggningen, minst 2
Laddstationer för elfordon	-		Se ovan
Biodrivmedelsbaserad kollektivtrafik	100		länstrafiken
Koldioxidutsläpp per invånare			Enligt länets klimatstrategi mindre än 1 ton per invånare

Mål för kommunen som geografi till 2030 och för kommande generationer gäller samma mål som länets mål:

Användningen av fossila bränslen har upphört 2030 både vad gäller direkt användning och för uppvärmning av lokaler.

År 2030 följer mängden förnybar energiproduktion nivån förde mål som är satta för den totala energianvändningen i Jönköpings län

År 2040 är kommunen en nollenergikommun och år 2050 en plusenergikommun (omvandlingen (produktion) till förnybar energi överstiger den totala energiomvandlingen (användning) i kommunen)

4 Handlingsplan

4.1 Åtgärder enligt förordningen

Ett villkor för att erhålla energieffektiviseringsstöd är att kommunorganisationen ska genomföra minst 2 av de åtgärder som framgår av förordningen (2009:1533).

De åtgärder som kommunorganisationen valt att ta med i handlingsplanen är:

- Åtgärd 2. Köpa in utrustning på grundval av förteckningar som Statens energimyndighet tillhandahåller och som innehåller energieffektiva produktspecifikationer för olika kategorier av utrustning.
- Åtgärd 6. Köpa in eller hyra energieffektiva byggnader eller delar av dessa, eller vidta åtgärder för att göra byggnader som myndigheten redan äger eller hyr mer energieffektiva. Sävsjö kommun har avsatt ett särskilt investeringsanslag på sammanlagt 1,5 miljoner till energibesparande åtgärder i det kommunala fastighetsbeståndet. Anslaget är ett årligt ramanslag fram till år 2016.

Handlingsplanen redovisas i särskilda bilagor. (bilaga 1 och 2)

4.2 Information och genomförande

Denna strategi kommer tillsammans med handlingsplanernas mål och åtgärder spridas till kommunorganisationens förvaltningar och bolag. Ansvariga skall utses för påbörjande av åtgärder och förslagen kommer att arbetas fram mer detaljerat. En aktiv dialog med näringsliv och hushåll kommer att föras för att påverka och uppmuntra till en energieffektiv utveckling. Planer och krav för byggande och infrastruktur och andra verktyg som kommunen kan påverka samhället med kommer att användas. Sävsjö kommun kommer att bidra till att klimatanätverk bildas. Mer exakt hur information och genomförande kommer att gå till kommer att genomarbetas ytterligare under andra halvan av 2012 för att sedan antas politiskt i slutet av 2012.

4.2.1 Internt i kommunorganisationen.

Strategin skall utmynna i ett antal handlingsplaner som också skall ha en koppling till Utvecklingsstrategin.

Konkreta projekt, investeringar och åtgärder skall finnas med i ramen för budgeten 2013 och kommande budgetar.

Kommunstyrelsen fattar beslut om arbetets inriktning och är ytterst ansvarig för arbetet.

Kommunstyrelsen utser en ledningsgrupp som fungerar som en styrgrupp och som leder och följer upp arbetet.

Arbetsgrupper bildas med utgångspunkt i uppdragets karaktär.

Arbetet ska inordnas i ordinarie verksamhet, budgetarbete och framtagande av framtidsplaner/strukturplaner. En arbetsmodell för detta arbete tas fram.

Samordnande funktion är utvecklingsavdelningen.

4.2.2 Externt mot näringsliv och hushåll

Kommunfullmäktiges ordförande undertecknade 2012-01-10 det s k Borgmästaravtalet.

Detta innebär att Sävsjö Kommun valt att gå längre än att uppfylla de mål som fastställts för EU fram till 2020 och minska koldioxidutsläppen i våra förvaltningsområden med minst 20%.

Inom ett år skall en åtgärdsplan för hållbar energi läggas fram. Den skall innehålla en grundläggande utsläppsinventering och beskriva hur målen kommer att uppnås. En energidag skall organiseras i samarbete med Europeiska kommissionen och andra aktörer. Rapport skall lämnas vartannat år efter det att åtgärdsplanen lämnats in och kommunen skall också delta i och bidra till EU:s årliga borgmästarkonferens.

I och med dessa åtagande inkluderas hela kommunen d vs Sävsjö kommun som geografi.

Kommunens ansvar som förebild för alla boende och verkande i kommunen kommer att vara avgörande för om strategin ska kunna genomföras på ett bra sätt.

Det ställningstagande som kommunen tagit i och med Borgmästaravtalet, utvecklingsstrategin, översiktsplanen mm och de aktiviteter som ska genomföras skall förmedlas ut till alla kommuninnevånare på ett bra sätt. Information kommer att spridas via hemsida, genom olika arrangemang som, mässor, workshops, tävlingar, kampanjer mm. Riktade insatser kommer att genomföras till olika målgrupper.

5 Uppföljning

Kommunens interna miljöarbete följs upp årligen och presenteras i samband med årsbokslut eller om särskild miljörapportering efterfrågas.

Rutiner för uppföljning och rapportering ska tas fram där det framgår vem som ansvarar.

Redovisningen sker med utgångspunkt från de lokala miljömålen och energi- och klimatstrategin.

Den årliga redovisningen ska kunna ge underlag till att formulera nya mål och åtgärder.

Ett antal nyckeltal ha tagits fram för kommunen som organisation samt kommunen som geografiskt område för att beskriva hur Sävsjö kommun rör sig i förhållande till målen. Uppföljning av kommunen som geografiskt område sker bl a med hjälp av SCB och vägverket.

I det fortsatta arbetet är det viktigt att klimatstrategin blir ett levande dokument med realistiska och genomförbara åtgärder. Därför ska handlingsplan med åtgärder följa det årliga budgetarbetet. På så sätt skapas ett kontinuerligt klimatarbete som ger utrymme för utveckling och förbättring. Vissa åtgärder i handlingsplanen genomförs och nya åtgärder arbetas fram. En klimatgrupp bildas och gruppens uppgift blir att ur ett helhetsperspektiv följa, stimulera och utveckla klimatarbetet i kommunen.

En revidering av denna energi- och klimatstrategi ska ske 2014 och 2017 efter de förutsättningar och resultat som de årliga uppföljningarna visar.

Denna energistrategi kan komma att revideras efter att den förankrats i kommunorganisationens olika verksamheter och behandlat politiskt. Den reviderade strategin kommer att rapporteras in till energimyndigheten vid nästa rapporteringstillfälle 2013-03-31.

Strategin kommer att ingå i det samlade dokumentet för Hållbar Strategi i Sävsjö Kommun som kommer att beslutas om i Kommunfullmäktige under senare delen av 2012.

Källor och underlag

Bilagor

Bilaga 1 - Handlingsplan med åtgärder, kommunen som organisation

Bilaga 2 - Handlingsplan med åtgärder, kommunen som geografi

Materialet i denna strategi kommer från följande källor:

- Sävsjö kommuns Översiktplan 2012 som kommer att antas politiskt under våren 2012.
- Information från Sävsjö Energis hemsida.
- Tips och råd från Daniel Uppsäll projektledare från Energikontor Sydost och hans arbete med Älmhults kommun
- "Klimat- och energistrategi Med nya klimatmål för Jönköpings län" länsstyrelsen i Jönköpings län.
- Mall för kommunal klimatstrategi- klimatkommunerna 2009.
- Utsläppsinventering inför borgmästaravtalet gjord av Göran Gustavsson Energikontor sydost.
- Regionförbundet i Jönköpings län, kommunfakta Sävsjö kommun
- Utvecklingsstrategin , "Tillsammans skapar vi tillväxt och tillit Utvecklingsstrategi (US) för Sävsjö kommun 2011-2015, med sikte på 2020)
- Stockarydsterminalens årsredovisning
- Miljöfordon Syd, www.miljofordonsdiagnos.se
- Upphandlingspolicy antagen av kommunfullmäktige 2010-09-20 §75
- Upphandlingspolicy vid leasing och anskaffning av fordon för Sävsjö Kommun (kommunstyrelsen § 123 2009-09-08)
- SMHI:s hemsida om klimatscenarier för Jönköpings län
- Wikipedia om Sävsjö kommun
- Trafikpolicyn i Sävsjö kommun